

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXI [i. e. LXXII]. An Mißae Sacrificium propriè dictum doceatur ex Figvris?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

fit in oblatione panis & vini. Calvinus, Kemnitius.

SVADENT istis. 1. Calvinus c. 18. §. 2. *Perperam trahunt ad panem & vinum illa: Erat Sacerdos Dei Altissimi: que Paulus ad benedictionem refert minoris à maiore factam.* 2. Ibid. *Si Missa typus fuisset, au Apostolus, qui minima excutit, rem adeo seriam & gravem fuisset oblitus?* 3. Kemnitius pag. 750. p. 2, *Exam.* Esto; obtulerit Deo Sacrificium Melchisedech; non tamen sequitur, Christum simile obtulisse. Nam Apostolus, *Heb. 5. & 7.* non attingit oblationem panis & vini. 4. Kemnitius. *Typus Melchisedech. consistit in his, in quibus discernuntur Melchisedech & Aaron: sed Sacrificium quotidianum panis & vini fuit in Sacerdotio Aaronico; Exo. 29. Num. 28.* 5. Illyricus: Melchisedech obtulit panem & vinum, at in Missa solum sunt species, non ipse panis ac vinum. 6. *Martyr.* Patres dicunt panem & vinum datum esse Abraham in cibum. Ergo. &c.

AUTOR. I. Melchisedech, ut Sacerdos, protulit panem & vinum sanctificatum; ac primario obtulit Deo in Sacrificium; dein Abraham ac militibus dedit, ut Sacrificii essent participes: Non autem ut Rex, communem panem protulit, in refectorem corporalem; ceu volunt Luthero-Calvinista.

II. Ille fuit typus Sacrificii incruenti Dominici; & ex parte etiam Crucenti.

I. RATIO. Quia Christus fuit verè Sacerdos secundum ordinem Melchisedech; & non secundum Aaron; ergo similis illi, non huic; scilicet in Coena offerens panem & vinum; non animalia. 2. Ita S. Patres apud Bellarm. lib. 6. 1. de Missa, c. 6.

3. Melchisedech fuit Rex iustitia, de

nomine: 2. Officio Rex Salem, id est, pacis. 3. Origine, sine patre, sine matre; 4. Duratione, Neq. initium dierum, habes neque finem. 5. Oblatione panis & vini; Ita & Christus; & plusquam Melchisedech hic.

Et hoc intendit Apostolus, scilicet. explicare Excellentiam Sacerdotii Christi supra Aaronis: ceu & Melchisedech fuit supra Aaronem. 1. Quia ille benedixit Abraham, consequenter & Aaroni, qui in lumbis Abraham fuit. 2. Quia accepit decimas ab Abrahamo. 3. Quia non habuit initium dierum aut finem. Itaque non disputabat de typo & similitudine inter Christum & Melchisedech; sed de præcellentia Sacerdotii Christi per Mosaico; quo pane & vino nil opus.

DICO AD I. Falsum dicit, nos trahere verba, *Erat enim Sacerdos Ab.* ad panem. Nam Abraham benedixit ut maior minori.

AD II. Iam patet intentio Pauli id scribentis.

AD III. Patet item ex dictis, exque Consensu S. Patrum; & ex similitudine CHRISTI cum Melchisedech.

AD IV. In Aaronico panis & vinum fuit ut pars condimentalis in altero cruento Sacrificio principali; at in Melchisedechano panis & vinum erant sola & omnis materia Sacrificii.

AD V. Species Sacramentales sunt eximie panis & vinum ob rem Contentam diuinam.

QVÆSTIO LXXII.

AN

An Missa esse Sacrificium
proprie, doceatur ex
FIGURIS?

LUTHERANI vt Kernnitiuſ p. 2. Exam pag 712.
De Agno Paſchali negat, deq; figuris aliis; quod ſpe-
ctant ad Miſſam; eò quòd in Sacrificio crucis fuerint
impletæ; cuius & typi fuerant.

SVADET iſtud, 1. Aug. lib. de Vni. Eccl. docet,
Scripturas figuratas, quòd variè exponi poſſint, non fa-
cere fidem, niſi alio Scripturæ loco explicentur. 2.
Diſſimilia ſunt plura. Nam Agni immolatio erat cru-
enta; fiebat à populo; non erat propitiatoria pro pecca-
to; ita Miſſa eſt incruenta; fit à Sacerdotibus ſolis; eſſe
propitiatoria dicitur. 3. Sacrificia Vet. Teſtam fue-
runt typi pro Sacrificio crucis, non pro Euchariftia; im-
pletq; ſunt in Cruce, nil eſt ſuper pro Euchariftia im-
plendum.

AUTOR. I. Celebratio Agni Pa-
ſchalis figura fuit Euchariftiæ: quod
Kernnitiuſ negat: At illa erat immola-
tio victimæ oblatæ Deo: ergo celebratio
Euchariftiæ, eſt quædam victimæ oblatæ
Deo immolatio: vt figura reſp. ondeat fi-
gurato. 1. Maior, I. Cor. 5. Etenim Paſcha
noſtrum immolatus eſt Chriſtus. Itaque epu-
lemur. Ecce figuram & veritatem. At
ante paſſionem fuit epulū, ergo ante hoc
immolatio & peracta eſt in Sacrificio
Chriſti incruenta; quæ Miſſa fuit. 2. De-
inde Agnus immolabatur luna 14. ad ve-
ſperam: in memoriam Tranſitus Ange-
li per mortes; māducabatur à circumci-
ſis, & his mundis. Ita & Euchariftia prius
immolatur in memoriam paſſi Chriſti,
manducatur, &c. Eſto fuerit typus hic in
Cruce impletus; Miſſa eſt & huius repræ-
ſentatio cruenti, & prioris incruenti Sa-
crifici. 3. Ita & S. Patres atteſtantur.
Bell. l. 1. c. 7.

II. Exod. 24. Poſt datam in Syna le-
gem, & promiſſiones factas, ſancitū fœ-
dus fuit ſolenni Sacrificio & ſanguinis
adſperſione: *Hic eſt ſanguis Teſtamenti,*

quod mandauit ad vos Deum. Ita & in Cœ-
na Sacra: *Hic calix nouum Teſtamentum eſt
in meo Sanguine.* Vnde ſic erroneè Luthe-
rani: *Cœna eſt Teſtamentum Chriſti; ergo nõ
eſt Sacrificium.* Quin contra infero: ergo
eſt & Sacrificium. Vt enim Sanguis Te-
ſtamenti erat ſanguis Sacrificii prægreſſi:
ita & Euchariftia eſt ex præuio Miſſæ Sa-
crificio.

2. Paria ecce: Teſtamentum fit à vi-
uo; à libero, ſuique iuris: Mandante quid
hæredibus: Relinquente promiſſam hæ-
reditatem: Teſtes adhibente: Dicente ſe
Teſtari: Instrumentum public. confici-
ente. Ita Chriſtus in Cœna vixit; in cru-
ce mortuus eſt: liber erat: dedit mandatū
dilectionis: promiſit, *quod tradetur in re-
miſſionem peccatorum.* Teſtes erant Apo-
ſtoli: Se teſtari dixit, *Hic eſt Sanguis meus No-
ui Teſtam:* Instrumentum public. ſuit S.
Cœnæ inſtitutio. Hæc eadem & in Cru-
ce peracta ſunt: Ergo vtrobique Sacrifici-
um perpetratum eſt, prius Cruentum,
Incruentū poſteri⁹: Sicq; figura cõpleta.

DICO AD I. Scriptura figuras tri-
fariam explicat: 1. Immediatè poſt figu-
ram; vt Dominus in parabolis fecit. 2.
Scriptura teſtante Eccleſiæ explicatiõẽ
ſibi eſſe conformem, non contrariam.
Teſte Aug l. 1. contra Creſcon. c. 33. 3. Si-
cubi colligitur implendam figuram eſſe
completam. Atque his modis rectè ex
figuris facimus fidem probabilitatis mi-
nimum, ſæpe certam.

AD II. Non omnia, quæ in Agno-
ſcebant, rei figuratæ conueniunt; quia alia
in typis aliis prænotata ſunt rectius: vt in
Manna, aut Melchifedechana, &c. Et ca-
dem in figura quædã rectius quadrat Crū-
ento, alia Incruento Chriſti ſacrificio: Vt
illa de Agno, &c. Ss 2 AD

AD III. Iam liquet eisdem fuisse typos etiam Cœnæ seu Eucharistiæ: testibus S. Patribus.

QVÆSTIO LXXIII.

An Missa Sacrificium esse doceatur ex PROPHETIIS?

LUTHERO-CALVINISTÆ perpendunt Vaticinia impleri esse in Sacrificio Crucis: Deinde pleraque intelligenda de spiritali Sacrificio bonorum operum ad laudem Dei.

SVADENT istis de Malachia. 1. Malach. non dicit, Sacrificulum debere mimiciis gestibus in pane & vino representare passionem Christi. 2. Malach. dicit in genere futurum Sacrificium mundum: non explicat, quale. At in Novo Testamento sunt solum spiritalia, Huc citant S. Patres.

AUTOR. Prophetiæ sunt de Sacrificio S. Cœnæ propriè dicto; non de improprio spiritali. 1. Malach. 1. Offeritur super altare meum panem pollutum, cæcū, claudum, &c. At verò; In omni loco sacrificatur, & Offeritur Nomini meo Oblatio munda; scil. Corpus & Sanguis Christi: quod immundum esse nunquam potest. Estq; Noua oblatio: At Caluino Inst. l. 4. c. 12 §. 4. & c. 15. §. 3. sunt sordes, inquinamenta: Lutheranis, etiam peccata: Nec ea noua sunt, cum in lege & Naturæ, & Mosaica fuerint frequentata. Itaque confertur ibi figuratum Sacrificium cum figurato.

AD SVASIONES. liquet ex hisce refutatio: quæ Patribus vtuntur falsariè.

Cætera documenta ex Prophetiis, ex Prædictione Christi, Ioann. 4. ex Institutione Cœnæ, ex Vsu Apostolorum, Videtur in meo Antichristo p. 3. q. 27.

QVÆSTIO LXXIV.

An Missam esse propriè dictum Sacrificium doceatur ex Antiquitatibus Ecclesiasticis?

LUTHERANI & CALVINISTÆ eleuare student ac eludere Varias Antiquitates Ecclesiasticas, Sacrificii Incurrentes testes, duplici præsertim commento vano: Aut esse testimonia Sacramenti Eucharistiæ; non Sacrificii Missæ; Aut monumenta Vnici Crucienti Sacrificii in Cruce.

I. LUTHERVS de capt. Bab. c. 1. timidè ait; Patres forsitan vocant Sacrificium Orationes ad Cœnam fieri solitas; &c. Si nihil habetur, quod dicatur, iustus est omnia negare, quam Missam esse Sacrificium concedere. Lib. de abroganda Missa. Proferor aduersus c. amaturos, quod contra Ritum Ecclesiæ & Statuta Patrum doceam; nihil horum me auditurum. Lib. contra Regem Angliæ. Dicta Patrum inducit Rex pro Missario Sacrificio, & ridet meam stultitiam, quod solus vultim spero pra omnibus. Hoc est quod dixi; Thomisticos asinos habere nihil, quod producant, nisi Multitudinem hominum, & Vsum Antiquum. Ibid. ait se nil curare, licet mille Augustini, mille Cypriani contra se stent. Lib. de Missa priuata. Hic non moramur, si clament Ecclesiæ, Ecclesiæ, Patres, Patres: Quia hominum dicta & facta nihil in tam magnis causis curamus. Scimus enim ipsos Prophetas lapsos esse, adeoq; Apostolos. Verbo Christi iudicamus Ecclesiam, Apostolos, ad. og. ipsos Angelos.

CALVINVS Inst. l. 4. c. 18. §. 10. In initio, ait Sacramentū Eucharistiæ Patres vocant Sacrificium quia est memoriale Sacrificii Crucis. Ita & Kemnit. 2. Quia Veteres video alio hanc Memoriam detorsisse, quam Institutionis Domini conueniebat (quod repetita Immolationis faciem præ se ferebat:) nihil tutius, quam in simplice Dei ordinatione acquiescere. Et §. 12. Certè si cogitamus, Domini, non hominum Cœnam esse, non est cur vllā hominum autoritate, vel annorum præscriptione patiamur nos ab illa dimoueri.

II. KEMNITIVS par. 2. Exam. pag. 782. Negari non potest, Veteres, quando loquuntur de celebratione Cœnæ, usurpare vocabula Sacrificii, Immolationis, Oblationis, Hostiæ, Victimæ, &c. Vt tamen eludat, quatuor figit.